

8. sz. melléklet

TISZA-TAVI KÓDEX AJÁNLÁSAI

8. TISZA-TAVI KÓDEX AJÁNLÁSAI

A Tisza-tavi Kódex összeállítása során felvetődött annak igénye, hogy egyes használatok szabályozására további, magasabb szintű intézkedések szükségesek. Ennek megvalósításához az alábbi „AJÁNLÁSOK” kerültek megfogalmazásra az előkészítő munkák, helyszíni egyeztetések és közvélemény kutatások során.

Az „AJÁNLÁSOK” három jelentős terület, illetve igénycsoport szerint kerültek besorolásra.

I. Általános jellegű ajánlások és irányelvek:

- *a Tisza-menti térség védett természeti és kulturális örökségének megőrzése és hasznosítása;*
- *a Tisza-menti térség vízgazdálkodási rendszerének (természetes tározóknak, hullámtereknek) kiépítése és ennek következményeként a megfelelő tájhasználatához kapcsolódó erdészeti-, mezőgazdasági tevékenység kialakítása;*
- *a helyi termelői, szolgáltatói együttműködések ösztönzése, jelentős kulturális, táji értékekkel rendelkező területeken a turizmus, kiemelten az ökoturizmus fejlesztése;*
- *a helyi szereplők összefogásának, a partnerségek támogatása; a foglalkoztatás bővítése, a nem foglalkoztatottak munkaerő-piaci integrációjának támogatása foglalkoztathatóságuk javításával;*
- *a Tisza-menti térség külső elérhetőségének javítása, elsősorban a közúthálózatok javítása. fejlesztése;*
- *a jelentős idegenforgalmi és közigazgatási infrastruktúrával rendelkező környezettel, nagyvárosokkal való kapcsolatának fejlesztése, elérhetőségének biztosítása;*
- *az árvíz, belvíz és az aszály környezetkárosító hatásainak integrált kivédése, megelőzése, ártéri tájrehabilitáció;*
- *a Tisza turisztikai, valamint személy- és teherhajózási lehetőségeinek – környezeti szempontok integráló – megteremtése a kapcsolódó infrastruktúra háttérével együtt (kikötő fejlesztés, hajóépítés felélesztése)*
- *A terület és vízfelület használat szabályozásának kialakításakor a Vízyűjtő-gazdálkodási Tervvel való összhang biztosítása szükséges.*

II. A 2048/1993 Kormány határozatban foglaltakhoz kapcsolódó ajánlások

A 2048/1993 Kormány határozatban foglalt 20 évre szóló főbb irányelveket a továbbiakban is fontosnak tartjuk, az ebben rögzítettek megtartása mellett javasolt az alábbi kiegészítések megtétele:

- *A jelenlegi üzemvízszint (Kisköre-felső vízmércén mért 725 ± 5 cm) az üzemeléshez megfelelő, azonban az aszályos időszakban kialakuló vízhiány esetében a Tisza-tó üzemeltetője hatáskörébe kell adni a vízszint emelését $735+5$ cm szintig az érintettek tájékoztatása mellett.*
- *A Kiskörei – tározó (Tisza-tó) vízbázist teremtő alapfunkciójának megtartása, az öntözővíz-igények és a szolnoki felszíni ivóvízmű vízigényének mindenkori kielégítése mellett, a hasznosítási módok között a természetvédelem, az üdülés és az idegenforgalom prioritást élvez.*
- *A Kiskörei tározó (Tisza-tó) területe, partjai, szigetei és műszakilag egy egységet képező védelmi rendszere (töltés, előtér, erdősáv, szivárgó csatorna, karbantartási sáv) kizárólagos állami tulajdonú, amit a jövőben is fenn kell tartani, hasznosítása bérleti jogviszony esetében lehetséges.*
- *A bérleti jogviszony nyilvános pályázatainak értékelésébe a területileg illetékes önkormányzatot be kell vonni.*
- *Meg kell őrizni, illetve biztosítani kell a parthoz jutás szabad lehetőségét a gyalogos horgászok és az ide látogató turisták részére, valamint a tó körbejárhatóságát a kerékpáros turizmus számára.*
- *A meglévő szabályozó műtárgyak zárt állapota esetén lehetőség szerint középtávon biztosítani szükséges az átjárhatóságot mind a halak, mind a csónakok részére.*
- *A tó halfaunájának fenntartására a leghatékonyabb megoldás a természetes ivási körülmények elősegítése, ehhez támogatni kell a fok gazdálkodás újraélesztését a tavon belül.*
- *A Tisza-tavi Kódexben megfogalmazottakkal összhangban kell eljárni a további fejlesztések és hasznosítások során.*
- *A Tisza-tavi Kódexben foglaltakat a Tisza-tóról szóló jogszabályok, előírások elkészítése során figyelembe kell venni.*

'III. A Tisza-tavi kódex fejezeteihez kapcsolódó ajánlások

Ajánlások a '3.1.1.4 Kerékpárutak fejezetrészhez

- A Tisza-tó idegenforgalmára való tekintettel a végleges megoldást a kerékpáros és védekezési célú közlekedés, valamint a közösségi célú gépjármű forgalom szétválasztása jelentheti a távlati fejlesztési tervekben már jelzett módon, egy külső Tisza-tavi körút (közút) megépítésével.
- A jelenlegi helyzet, mint eltűrt állapot ideiglenesen jelent csak megoldást, melyhez a közlekedési jogszabályokban a nyílt kerékpárutakra vonatkozó közlekedési rendet a Tisza-tavi részen javasolt módosítani, illetve kiegészíteni.

Ajánlások a '3.1.1.5 Sátorozás, kempingezés fejezetrészhez

- *A Tisza mentén a vízi túrázás soktízezres évi részvevőjével már rég meghaladta azt a kritikus tömeget, amely még spontán szerveződhet, illetve amelyet a természeti környezet még képes elviselni. E turista tömeg tájhasználatának az egységes szabályozása tovább már nem halogatható. A tó körüli horgászvilág erőteljes növekedése is felveti ennek a kérdésnek a megfelelő rendezését. A folyó mentén kialakult vadkempingek, táborhelyek terhelést jelentenek a környezetre és jelentős környezeti károkat eredményezve a térségben. Ennek érdekében az alábbi elvekre épülő háttérbázisának (nomád vízi túra bázishelyeket) a megteremtése és kiépítése, a területen szükséges szervezett hálózatok kialakítása korlátozott számú minta tábor kialakításával.*
  - *a természet szeretete és tisztelete;*
  - *a nomád életmód életérzésének, szabadságának kipróbálása szervezett keretek között;*
  - *a környezetvédelemre való nevelés;*
  - *a páratlan természeti kincs felfedezése különféle vízi eszközökről (kenu, csónak stb.).*
- *Fel kell lépni az un. „vadkempingezés” jelenlegi gyakorlata ellen, de nem csak a tiltások eszközeivel, hanem fejlesztésekkel, más alternatívák felkínálásával is.*

Ajánlások a '3.1.2 Szabadvízi fürdőzés, strandok fejezetéhez

- *A szabadvízi strandok üzemeléséhez a vállalkozóval kötendő szerződés kötelező eleme legyen, a tevékenységre kötött felelősségbiztosítás is.*
- *Kiemelten kezelendő az életvédelem, ennek érdekében valamennyi kijelölt szabadvízi strandon mentőőrök alkalmazása szükséges, a jogszabályban megfogalmazottakon túl.*

Ajánlások a '3.1.3 Víziturizmus fejezetéhez

- *A Magyar Turizmus Zrt. által elkészített Tiszai Víziturizmus Fejlesztési Program, Tisza-tóra vonatkozó fejezetei szerint fejlesztések, a pályázati lehetőségek és egyéb források igénybe vételével, történő megvalósítása.*

Ajánlások a '3.1.3 Ökoturizmus fejezetéhez

- *A Tisza-tavi Kódex kidolgozásához összeállított kérdőívet kitöltők közül a többségnek az a véleménye, hogy a Tisza-tónál a tanösvények számát, a jó adottságokkal rendelkező területeken növelni kell, valamint meg kell teremteni a tanösvények közötti kapcsolatokat(átjárhatóság, információ áramlás) is.*

Ajánlások a '3.1.4 Sporthorgászat fejezetéhez

- *A horgászati vizeken történő korlátozások helyszínen történő kijelölése mind a horgászati hasznosító, mind a korlátozást elrendelő közös érdeke. Ezért a tájékoztatási rendszer létesítése és fenntartása mindkettőjük közös feladatát képezi. A rendszer létesítésére tervet kell készíteni, melyet az érvényben lévő jogszabályok szerint a közigazgatásilag illetékes önkormányzattal engedélyeztetni kell, valamint a terület kezelőjének hozzájárulását is be kell szerezni.*
- *Legfontosabb cél a fogási lehetőségek javítása, a jó fogási lehetőségek biztosítása. Ennek érdekében elsődleges feladat a halállomány közvetlen és közvetett növelése. Vizsgálni kell a vízterületek horgászeltartó képességét.*
- *A Tisza-tavi Kódex kidolgozásához összeállított kérdőívet kitöltők közül a horgászhelyek számának korlátozását a többség nem tartja indokoltnak. Javasolt az Önkormányzatok kezdeményezésére a létesítménykezelők és az érintett szervezetek bevonásával kijelölni a kiépítendő horgászhelyeket.*

Ajánlások a '3.1.5 Vadászat fejezetéhez

- *Vadászturizmus fejlesztése esetén fontos a háttérszolgáltatások minőségének javítása, a meglévő vendégkör megtartása. A kapacitásbővítés előtt folyamatosan monitoringolni kell a meglévő vadállományt.*

Ajánlások a '3.1.6 Vízi sportolás (zárt vízi-sportpályák, vízi-sportversenyek, téli sportok stb.) fejezetéhez

- *A Tisza-tavi Kódex kidolgozásához összeállított kérdőívet kitöltők közül a legtöbben a vízi sportpályák számának korlátozása mellett foglaltak állást. A Tisza-tó terhelhetőségének figyelembevételével a különböző hasznosítások közül is a legtöbben a vízi sportpályák számát korlátoznák. (7.sz.melléklet)*
- *A fejezetben szereplő jet-ski pályák közül az elmúlt időszakban csak az Abádszalóki-öbölben kerültek kijelölésre és üzemeltetésre, egyéb helyszíneke (Sarud, Kisköre) mint fejlesztési lehetőséget javasoljuk fenntartani.*
- *A jelenleg érvényben lévő jogszabályok megfelelnek a gyakorlati követelményeknek, ezért ezek felülvizsgálata és módosítása nem szükséges.*

Ajánlások a 3.1.7.1 Víziállás fejezetéhez

- *Felül kell vizsgálni annak lehetőségét, hogy a hullámverés elleni biológiai védelem megóvása érdekében a kiépített horgász helyek esetében, a parti sávban horgászati céllal kialakíthatók legyenek, előírt méretű és kialakítású víziállások.*

Ajánlások a 3.1.7.3 Veszteglés (állóhajók) fejezetéhez

- *Kijelölt veszteglő helyek, elsősorban a főmederben lehetnek, ezek működési feltételeinek kidolgozása, valamint a jogi háttér megteremtése indokolt.*

Ajánlások a 3.1.8 Téli jeges időszak tóhasználatára vonatkozó szabályok fejezetéhez

- *A 46/2001. (XII. 27.) BM rendelet a szabad vízen való tartózkodás alapvető szabályairól módosítása javasolt a Tisza-tó esetében. (a jégen való tartózkodásra vonatkozóan)*

Ajánlások a '3.2.1 Közúti és tóparti közlekedés fejezetéhez

- *A meg kell teremteni a Tisza-tó Kisköre - Tiszabábolna közötti bal és jobb parti töltésszakaszra egységes közlekedési (tartózkodási) engedély megvásárlásának*

feltételeit a három érintett Környezetvédelmi és Vízügyi Igazgatóság közreműködésével

- *Javasolt a kerékpáros turizmus infrastruktúrájának (kiszolgáló elemeinek) tovább fejlesztése, amely szoros kapcsolatban kell, hogy legyen a parti horgászat, vagy a nomád táborozás kiszolgáló létesítményeivel. Jó adottság az un. kitérőkben eső beállók, pihenő helyek, szemétyűjtők, valamint WC-k, illemhelyek létesítése, működtetése. Természetesen hivatásos, vagy vállalkozó területkezelők közreműködésével.*
- *Javasolt a Tisza-tavi kerékpárút még hiányzó szakaszainak pályázat útján történő megvalósítása.*

Ajánlások a '3.2.2 Vízi közlekedés: hajózás fejezetrészhez

- *Javasolt megteremteni a terv és engedélyezési szinten elkészült Kisköre – Abádszalók közötti hajóút létesítésének és üzemeltetésének anyagi fedezetét.*
- *A Tisza-tó idegenforgalmi attrakcióinak bővítését elősegítő személyhajó állomások létesítését: **Kisköre – Abádszalók – Tiszanána – Tiszaderzs – Tiszafüred-Tiszaörvény – Tiszabábolna** térségében.*
- *Meg kell vizsgálni annak lehetőségét, hogy komplex (teher és személy) nagyhajó kikötő létesüljön **Kisköre, Tiszaderzs és Tiszafüred** térségében.*
- *Szabályozni kell a horgászat és a hajózás (vízi közlekedés) konfliktusokkal terhelt viszonyát Hajózási Hirdetményekben, illetve a Hajózási Szabályzat módosításával. A szabályozás mikéntje, csak mindkét fél közös megállapodása alapján kerüljön bevezetésre.*

Ajánlások a '3.4.1. Viharjelzés, irányfény fejezetrészhez

- *A Tisza-tavi Viharjelző Rendszer fejlesztésének területén infrastrukturális szempontból a következő lépések szükségesek a jövőben:*
  1. *végleges központi vezérlés kialakítása*
  2. *további (legalább három) viharjelző állomás létesítése:*
    - *Abádszalók-Érfői szakaszon*
    - *Sarud alatt (Kis-Tisza – Nagyfordító térségében)*
    - *Rábolyi Gátórház térségében*

Ajánlások a '3.4.2 Társadalmi és hivatásos vízi mentő szolgálat fejezetrészhez

- Az élet és vagyonvédelem helyzetének javítására, valamint a vízi balesetek megelőzésére vonatkozó szabályozási javaslat kidolgozása, az érintett hatóságok, kezelők bevonásával. A javaslatnak ki kell térnie ezeknek, a tevékenységeknek a finanszírozási kérdéseire is.
- Az itt közlekedők számára hely és szakaszismeret megszerzése és bővítése (aktualizálása) fontos feladat, melynek eléréséhez erősíteni kell a kikötők státuszát és azok jogszabályi lehetőségeken belüli kötelező használatát. Kikötőkben javasolt egy információs táblarendszer kialakítása és működtetése.
- Továbbá szükséges a kijelölt kishajózásra alkalmas vízfelületek kitűzése (kijelölése), melynek alapfeltétele ezen nyomvonalak és környezetük előzetes kialakítása és akadálymentesítése. A jelenlegi kiépítettség mellett kitűzés a medencékben nem lehetséges.